

ТЕМА 7. КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ УКРАЇНСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ (ОРГАНІЗАЦІЙ) НА МІЖНАРОДНИХ РИНКАХ

Мета: визначити стратегії українських підприємств на зарубіжних ринках; ознайомитись з проблемами інтернаціоналізації української економіки; дослідити формування внутрішніх і зовнішніх умов міжнародної конкурентоспроможності українських підприємств (організацій).

Основні терміни і поняття

Національна економіка, міжнародний економічний простір, монополізація, антимонопольний комітет, добросовісна конкуренція, управління якістю, цінова політика, управління прибутком, розширення ринку збуту, трансформаційний період, товарна структура експорту, інтернаціоналізація економічної діяльності, зовнішній борг, інвестиційна політика, індекс глобальної конкурентоспроможності, індекс людського розвитку, індекс якості життя, макротехнологія.

Питання для самоконтролю

1. В чому сутність Закону України «Про захист економічної конкуренції»?
2. В чому полягають основні завдання Антимонопольного комітету України?
3. Чи належить реклама до добросовісної конкуренції? Обґрунтуйте.
4. Які особливості факторів, що впливають на конкурентоспроможність країни за М. Портером?
5. В чому полягають основні проблеми інтернаціоналізації української економіки?
6. Що є принципово важливим для економічної безпеки держави?
7. Який рівень міжнародної конкурентоспроможності вважається достатнім?
8. Чи можна вважати активну інвестиційну політику однією з умов міжнародної конкурентоспроможності підприємств?
9. Що відносять до внутрішніх умов міжнародної конкурентоспроможності українських підприємств?
10. Що таке індекс економічної свободи та які його основні критерії?

Навчальне завдання

1. Назвіть характерні риси монопольного становища суб'єкта господарювання на ринку товарів та послуг.
2. Охарактеризуйте головні завдання Антимонопольного комітету України.
3. Поясніть, чому у трансформаційний період в економічній сфері діяльності суспільства відбувається тенденція до тінізації економічних процесів в Україні.
4. Наведіть приклади українських товарів, які найчастіше звинувачують у демпінгу.
5. Яку, на Вашу думку, стратегію повинні використовувати українські підприємства при виході на зовнішній ринок?

6. Як Ви оцінюєте експортний потенціал України? До яких країн експорт українських товарів та послуг найбільший?

7. Проаналізуйте наслідки співробітництва України з міжнародними фінансовими організаціями.

8. Назвіть зовнішні чинники, які ускладнюють цілеспрямовану інтернаціоналізацію української економіки.

9. Охарактеризуйте мету стратегії промислово-інноваційної політики України.

10. На яких засадах повинна будуватися державна стратегія України для підвищення конкурентоспроможності національної економіки?

Одноваріантні запитання (вказати так чи ні)

1. Існують чотири стадії конкурентоспроможності національної економіки: фактор виробництва, інвестицій, нововведення і багатство.

2. Управління якістю, цінова політика, управління прибутком, реклама, створення бренду, розширення ринку збуту – це види недобросовісної конкуренції.

3. Для підвищення міжнародної конкурентоспроможності українських товарів необхідна виважена податкова політика, продумана політика у грошово-кредитній сфері та активна інвестиційна політика.

4. Україна має досить велике технологічне відставання в аерокосмічній галузі, ракетно- та суднобудуванні, виробництві нових матеріалів, біотехнологія, регулювання хімічних, біохімічних та біофізичних процесів.

5. Основна мета стратегії промислово-інноваційної політики України – забезпечити модернізацію та структурну перебудову виробничого потенціалу, знизити його енерго- та матеріалоємність, підвищити конкурентоспроможність.

Практичне завдання

1. Визначте відповідність між етапами розвитку України та якісними характеристиками:

Перший етап (2004-2005 рр.)	
Другий етап (2006-2009 рр.)	
Третій етап (2010-2015 рр.)	

Якісні характеристики: формування інституційних, фінансових та організаційних норм; розгорнутий економічний розвиток; утвердження принципів соціально-орієнтованої економіки; реалізація євроінтеграційних завдань; завершення формування базових інституцій ринкової економіки; закріплення стійких темпів зростання.

2. Заповніть наведену таблицю:

<i>Ринок</i>	<i>Тип ринкової структури</i>	<i>Головні гравці на ринку</i>	<i>Шляхи вирішення проблеми монополізації</i>
Телефонний зв'язок			
Виробництво феросплавів			
Регіональні ринки електроенергетики			
Металургія			
Виробництво курятини			
Виробництво мінеральних добрив			
Транспортування та видобуток енергоносіїв			